

บทที่ ๕

ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย คือ

๑. เพื่อสำรวจความสนใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดราชบุรี
๒. เพื่อศึกษาความแตกต่างของบุคลิกภาพระหว่างนักเรียนที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้งชายและหญิง ซึ่งแยกออกเป็นความมุ่งหมายเฉพาะดังนี้ คือ
 - ๒.๑ เพื่อศึกษาความแตกต่างของบุคลิกภาพโดยรวม ระหว่างนักเรียนที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้งชายและหญิง
 - ๒.๒ เพื่อศึกษาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความต้องการแต่ละด้าน ระหว่างนักเรียนที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้งชายและหญิง
 - ๒.๓ เพื่อศึกษาความแตกต่างของบุคลิกภาพโดยรวมระหว่างนักเรียนที่เลือกอาชีพประเภทเดียวกันทั้งชายและหญิง

วิธีการวิจัย

ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (สายสามัญ) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (สายอาชีพ) และนักเรียนฝึกหัดครูปีที่ ๒ (ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาตอนต้น) จำนวน ๒๕๑ คน จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จำนวน ๘ โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอโพธาราม และอำเภोजอมบึง กลุ่มตัวอย่างประชากรจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นชาย ๔๔ คน ที่เลือกอาชีพแตกต่างกัน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน เป็นหญิง ๓๐ คน ที่เลือกอาชีพแตกต่างกัน ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ให้นักเรียนตอบว่ามีความสนใจที่จะประกอบอาชีพอะไรบ้าง อาชีพต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนเลือกนี้ แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ๔ หมวด ตามทฤษฎีการแบ่งอาชีพของ Ann Roe ได้แก่อาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ (Service) อาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ (Business Contact) อาชีพเกี่ยวกับองค์กร (Organization) อาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา (Technology) อาชีพเกี่ยวกับกลางแจ้ง (Outdoor) อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ (Science) อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป (General Cultural) และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง (Arts and Entertainment) ส่วนการศึกษาค้นคว้าแตกต่างของบุคลิกภาพนั้น ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ EPSS (The Edwards Personal Preference Schedule) ซึ่งจัดบุคลิกภาพตามความต้องการ ๑๕ ประเภทคือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการเป็นผู้นำ ความต้องการมีระเบียบ ความต้องการแสดงออก ความต้องการพึ่งตนเอง ความต้องการผูกมิตรกับผู้อื่น ความเข้าใจตนเอง และผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความต้องการยอมรับโทษ ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการอดทน ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ และความต้องการการวาง

การวิเคราะห์ข้อมูล ในด้านสำรวจการเลือกอาชีพของนักเรียนชายและหญิงนั้น ใช้การคำนวณร้อยละ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพระหว่างนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ นั้นใช้วิธีการ วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบบุคลิกภาพที่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ โดยใช้ Duncan's New Multiple Range Test

ผลการวิจัย

๑. จากการสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงนั้น ปรากฏว่านักเรียนชายเลือกอาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา ซึ่งได้แก่อาชีพวิศวกรช่างเทคนิค และช่างอุตสาหกรรม ประเภทต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาได้แก่อาชีพเกี่ยวกับองค์การ ซึ่งได้แก่อาชีพ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และนักบัญชี อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป ซึ่งได้แก่อาชีพ ครู หนวยความ ผู้พิพากษา อัยการ สถาปนิก และนักเขียน อาชีพเกี่ยวกับการให้บริการซึ่งได้แก่อาชีพ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ นักสังคมสงเคราะห์ บุรุษพยาบาล และพนักงานบริการต่าง ๆ อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ซึ่งได้แก่อาชีพ แพทย์ เภสัชกร นักวิทยาศาสตร์ และนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะ และการบันเทิง ซึ่งได้แก่ อาชีพ นักร้อง นักแสดง และช่างศิลปะประเภทต่าง ๆ อาชีพที่นักเรียนชายมีความสนใจชอบ ได้แก่อาชีพเกี่ยวกับกลางแจ้ง ซึ่งได้แก่อาชีพ เกษตรกร ช่างสำรวจ เหมืองแร่ ประมง และป่าไม้ และอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ ซึ่งได้แก่อาชีพ ตัวแทนและนายหน้า ผู้จัดการร้านค้า คนขายของในร้านค้า และพนักงานเดินตลาด

ส่วนนักเรียนหญิงนั้นมีความสนใจในการเลือกอาชีพ เกี่ยวกับการให้บริการซึ่งได้แก่อาชีพ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และพนักงานบริการต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ อาชีพเกี่ยวกับ วัฒนธรรมทั่วไป ซึ่งได้แก่อาชีพ ครู สถาปนิก และนักเขียน อาชีพเกี่ยวกับองค์การซึ่งได้แก่อาชีพ ข้าราชการ เลขานุการ นักบัญชี อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้แก่อาชีพ แพทย์ เภสัชกร และนักวิทยาศาสตร์ และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิงซึ่งได้แก่อาชีพ นักร้องนักแสดง และช่างศิลปะประเภทต่าง ๆ อาชีพที่นักเรียนหญิงไม่มีความสนใจเลยได้แก่อาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา อาชีพเกี่ยวกับกลางแจ้ง และอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ

๒. จากตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความต้องการ
๑๕ ประเภทของนักเรียนที่เลือกอาชีพแตกต่างกัน ทั้งชายและหญิงมีดังนี้ คือ

๒.๑ นักเรียนชายที่เลือกอาชีพแตกต่างกัน ๒ อาชีพ ซึ่งได้แก่อาชีพ
เกี่ยวกับเทคนิควิทยา อาชีพเกี่ยวกับองค์การ อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป อาชีพ
เกี่ยวกับการให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และอาชีพเกี่ยวกับ ศิลปะและการ
บันเทิง มีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ว่า
"นักเรียนที่มีความสนใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน"
แต่เมื่อวิเคราะห์ความต้องการแต่ละด้าน รวมทั้งหมด ๑๕ ด้านด้วยกันแล้ว ปรากฏว่า
ส่วนใหญ่แล้ว นักเรียนชายที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้ง ๒ อาชีพที่มีความต้องการไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นเพียงด้านเดียวที่แสดง
ว่า นักเรียนชายที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา อาชีพเกี่ยวกับองค์การ อาชีพเกี่ยวกับ
วัฒนธรรมทั่วไป อาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และอาชีพ
เกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง มีบุคลิกภาพด้านความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนชายที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา มีค่า
เฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นสูงสุด รองลงมาได้แก่ นักเรียน
ที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และอาชีพเกี่ยวกับองค์การ

๒.๒ การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการประเภทต่าง ๆ แยก
ละประเภทรวมทั้งหมด ๑๕ ประเภท ของนักเรียนชายแต่ละกลุ่มที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับเทค
นิกวิทยา อาชีพเกี่ยวกับองค์การ อาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรม
ทั่วไป อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง รวม ๒
กลุ่ม คำนวณกันนั้น ปรากฏว่า นักเรียนชายที่มีความสนใจในอาชีพประเภทเดียวกัน
มีบุคลิกภาพด้านความต้องการประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ยกเว้นกลุ่มที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป มีบุคลิกภาพด้านความต้องการ การแคะและลิ้น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

๒.๓ การเปรียบเทียบบุคลิกภาพโดยส่วนรวมระหว่างนักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป อาชีพเกี่ยวกับองค์การ อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง ปรากฏว่า นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพแตกต่างกันเหล่านี้ มีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งตรงกับสมมุติฐานว่า "นักเรียนที่มีความสนใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกันย่อมมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน" แต่เมื่อวิเคราะห์ ความต้องการแคะและลิ้น รวมทั้งหมด ๑๕ ด้านด้วยกัน แล้วปรากฏว่า นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพแตกต่างกันก็กล่าวมีความต้องการส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้น ความต้องการเปลี่ยนแปลงเพียงด้านเดียวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป มีความต้องการเปลี่ยนแปลงสูงสุด รองลงมาได้แก่นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และอาชีพเกี่ยวกับการ

๒.๔ การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการประเภทต่าง ๆ รวม ๑๕ ประเภทของนักเรียนหญิงแต่ละกลุ่มที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง รวม ๕ กลุ่มด้วยกัน ปรากฏว่า ทุกกลุ่มมีบุคลิกภาพด้านความต้องการประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงนั้นแม้จะมีความสนใจในอาชีพคล้ายคลึงกันก็ตาม ก็ยังมีความต้องการแคะและประเภทแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

๑. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนวในการที่จะนำเอาผลของการวิจัยไปเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาในการจัดบริการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพให้นักเรียนในโอกาสต่อไป
๒. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้สนใจ ในการที่จะทราบถึงความสนใจในการเลือกอาชีพ ตลอดจนความแตกต่าง ๆ ของบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดราชมบุรี

ข้อเสนอแนะ

๑. การวิจัยครั้งต่อไปควรเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีความสนใจในอาชีพประเภทเดียวกัน
๒. ควรใช้จำนวนประชากรในการวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยศึกษาจากโรงเรียนที่อยู่ในภาคการศึกษาเดียวกัน หรือจากนักเรียนทั่วประเทศ
๓. เนื่องจากแบบทดสอบ E P P S นี้ Allen L. Edwards สร้างขึ้นโดยอาศัยลักษณะคนอเมริกันเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น เพื่อให้ได้ผลเพียงตรงยิ่งขึ้นไปอีก ผู้วิจัยที่จะใช้แบบทดสอบนี้ในโอกาสต่อไป ควรจะพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับลักษณะและวัฒนธรรมของคนไทยให้มากยิ่งขึ้น.
๔. แบบสำรวจเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพควรจะทดสอบให้ได้คำตอบที่ตรงกับความสนใจที่แท้จริงของผู้ตอบให้มากยิ่งขึ้น